

VÄRDEGRUND

ARBETSHÄFTE FÖR FÖRENINGSLEDARE

VÄRDEGRUND

SVENSK SIMIDROTT

Svensk Simidrott består av de fem idrotterna konstsimm, simhopp, simning, vattenpolo och öppet vatten. Gemensamt för alla dessa idrotter är att de är en del av Svensk Simidrott och har en gemensam värdegrund som det här materialet kommer lära dig mer om. Materialet innefattar en blandning av information, tips och övningar för dig att genomföra på egen hand och tillsammans med andra föreningsledare. Begreppet föreningsledare syftar till dig som är engagerad i föreningen utanför tränar-/ledarrollen exempelvis styrelse, anställda och kommittéer. Målet är att konkretisera vad vi kan göra för att gemensamt skapa en idrott där alla har roligt, mår bra och utvecklas under hela livet.

VAD ÄR EN VÄRDEGRUND?

En värdegrund representerar en organisations gemensamma värderingar. Värdegrunden ska genomsyra samtliga verksamheter inom Svensk Simidrott, i allt från de dagliga aktiviteterna till genomförande av årsmöten och beslut som tas. Väsentligt för värdegrunden är att den är levande och då behöver den diskuteras och konkretiseras.

GLÄDJE & GEMENSKAP

DEMOKRATI & DELAKTIGHET

ALLAS RÄTT ATT VARA MED

RENT SPEL

GLÄDJE & GEMENSKAP

Glädje och gemenskap är starka drivkrafter för att idrotta. Vi vill bedriva och utveckla all verksamhet så att vi ska kunna ha roligt, må bra och utvecklas under hela livet. Glädje och gemenskap är också ett förhållningssätt, bland annat till tränar- och ledarskap. Med detta som grund lockar verksamheten människor att ge av sin tid dels för att stötta och hjälpa andra men också för att glädjen, gemenskapen och delaktigheten i uppdraget är belöning i sig själv.

VAD ÄR ROLIGT MED SIMIDROTT?

En av de viktigaste anledningarna till att vi deltar i idrott är för att det är roligt och för att vara en del av gemenskapen. Att idrotten är rolig är viktigt för alla som är en del av den, det är därför väsentligt att reflektera över vad som faktiskt gör idrotten rolig!

Vad gör att du vill engagera dig i simidrotten?

Vad tycker du är roligt med simidrotten?

FÖRENINGEN

**Vad är det bästa med
din förening?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Vad gör dig stolt när det gäller
din förenings verksamhet?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Fyll i pratbubblorna. Vad önskar du att personer ska säga om din förening?
Skriv också vem som uttalar sig, t.ex. de aktiva säger att...**

DEMOKRATI & DELAKTIGHET

Föreningsdemokrati innebär att alla medlemmars röst har lika värde. Idrottsrörelsen kan och vill göra en stor insats för människors upplevelse av och förståelse för demokrati. Viktiga beståndsdelar i demokrati är öppenhet och transparens och att alla medlemmar ges möjligheten att bilda sig sin egen uppfattning om verksamheten, göra sin röst hörd och påverka verksamhetens inriktning.

DELAKTIGHET

Delaktighet är viktigt, det är en grundpelare i att känna en inre drivkraft och uppleva att ens åsikt har betydelse. Att vara delaktig är något vi måste träna på och ansvariga behöver skapa förutsättningar för.

Majoriteten av aktiva inom idrotten är barn och ungdomar. De aktiva måste ha förutsättningar att vara delaktiga och föreningar skapa möjligheter för dem att påverka sin idrott. Ett sätt att göra detta är genom att skapa en ungdomssektion bestående av unga inom er förening.

EXEMPEL - UNGDOMSEKTION

Ungdomssektioner ger dem unga en påverkansmöjlighet i idrotten som de själva deltar och är aktiva inom. Det skapar även en möjlighet till lärande i att ta ansvar, beslut och driva projekt och frågor som är viktiga för dem.

Sammansättning av en ungdomssektion kan variera. Den kan bestå av representanter från varje träningsgrupp/lag eller ett valfritt uppdrag med begränsat antal platser där intresserade får delta. En representant från ungdomssektionen kan sedan finnas representerad som ledamot i föreningens styrelse. Det ger föreningen en möjlighet till inblick i dem ungas åsikter och vad de vill i föreningen.

RIKTLINJER BARN- OCH UNGDOMSIDROTT:

"Alla barn och ungdomar inom idrottsrörelsen ska ges möjlighet att uttrycka sin mening och få den respekterad. Det gäller särskilt i frågor som rör det enskilda barnet eller ungdomen. För att bli verkligt delaktig behöver varje barn och ungdom, utifrån ålder och mognad, få möjlighet att vara med och forma och ta ansvar för den verksamhet det är en del av."

BARNKONVENTIONEN ARTIKEL 12:

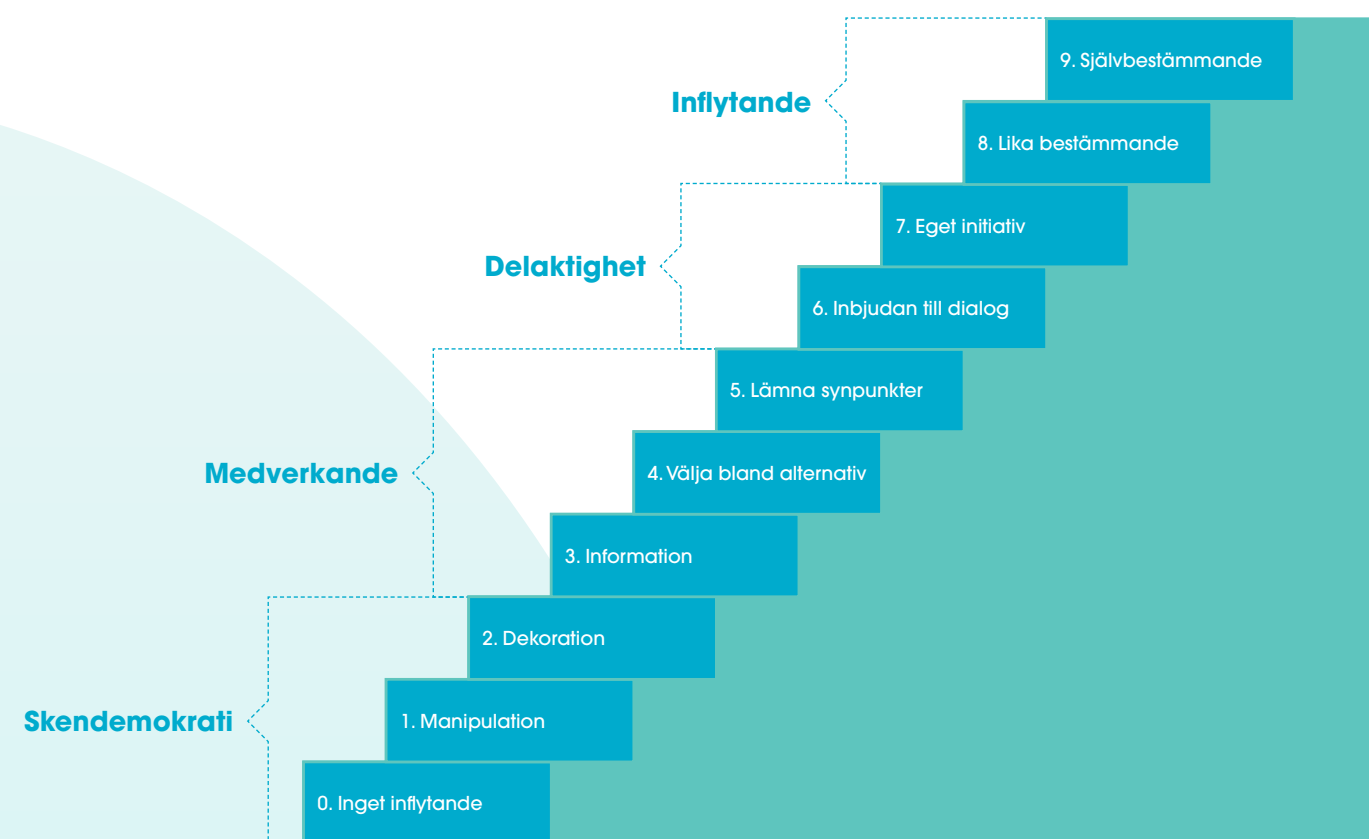
"Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter utifrån barnets ålder och mognad."

Kom ihåg att delaktighet inte enbart innebär att fråga, vi måste också lyssna och låta svaren påverka!

DELAKTIGHETSTRAPPAN

Delaktighetstrappan är en modell som synliggör olika nivåer av delaktighet.

Modellen består av olika steg, där varje steg uppåt representerar en högre nivå av delaktighet. Trappan kan hjälpa oss att förstå olika nivåer av delaktighet och inflytande. Vart i trappan det är lämpligt och önskvärt att befinna sig kan skilja sig från målgrupp och situation.

Skendemokrati är när det framstår som att det finns delaktighet, men egentligen är det bara en fasad. Det kan till exempel vara att man ber om åsikter men besluten fattas ändå utan hänsyn till dessa åsikter.

Medverkande kan till exempel innebära att välja bland förbestämda alternativ eller lämna synpunkter på ett specifikt förslag.

Delaktighet fokuserar på dialog och ett ömsesidigt utbyte där det finns möjlighet att delge åsikter och vara en del i processen.

Inflytande innebär en gemensam möjlighet att påverka och utveckla. Det kan finnas vissa ramar att följa, men det kan också finnas möjlighet att vara med och forma dessa ramar.

Frågor att reflektera kring tillsammans med andra

- Hur upplever du din möjlighet att påverka föreningens verksamhet?
- Hur ger ni medlemmarna möjlighet att uttrycka sina åsikter kring föreningens verksamhet?
- Hur arbetar ni för att skapa ett klimat där medlemmar vågar uttrycka sina åsikter?
- Genom vilka forum kan medlemmar uttrycka sina åsikter i föreningen idag?
- Hur skulle ni kunna utveckla ert arbete med delaktighet?

ALLAS RÄTT ATT VARA MED

Allas rätt att vara med innebär att alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar. Alla som vill oavsett kön, könsidentitet och uttryck, etnisk och social bakgrund, religion/trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.

Alla som vill, och som lever och leder efter idrottsrörelsens värdegrund, är välkomna att vara med i den idrottsliga verksamheten.

Alla människor har samma värde och rättigheter.

Svensk Simidrott vill vara med och bidra till ett samhälle och en idrott där alla människor har samma rättigheter och möjligheter. Diskriminering är när någon blir illa och/eller orättvist behandlad, enbart beroende på vem den är. En idrott fri från diskriminering är en förutsättning för att alla ska ha samma möjlighet att forma idrotten och sitt deltagande i idrottsrörelsen. Diskriminering är när vi gör skillnad på människor, kopplat till någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

KÖN

används oftast för att dela in människor i kvinnor och män. Med kön kan man syfta på det biologiska (kroppen), det juridiska (personnummer), identiteten (självbilden) och uttryck (kläder, kroppsspråk).

ÅLDER

menas hur gammal någon är. Det vill säga hur lång tid som gått sedan en person föddes. Oavsett ålder kan en person utsättas för åldersdiskriminering.

ETNISK TILLHÖRIGHET

är vilken grupp eller kultur man är en del av baserat på till exempel ursprung, traditioner, språk och hudfärg. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter.

RELIGION ELLER ANNAN TROSUPPFATTNING

handlar om vad du tror på eller vilken religion du följer. Det kan vara att du tror på en Gud eller att du har en annan tro på något som är större än oss själva.

FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är.

SEXUELL LÄGGNING

Sexuell läggning handlar om vem en person blir attraherad av eller blir kär i.

KÖNSÖVERSKRIDANDE IDENTITET ELLER UTTRYCK

innefattar personer som identifierar sig som varken man eller kvinna eller personer som upplever att de inte tillhör det kön som de tilldelades vid födseln.

DISKRIMINERING FÅR INTE FÖREKOMMA INOM SVENSK SIMIDROTT.

EN INKLUDERANDE IDROTT

Trots att idrotten ska vara välkomnande och inkluderande för alla så finns det normer (oskrivna regler) som sätter ramarna för vem som är mest självklar och vem som inte anses vara självklar i sammanhanget. Vissa normer kan vara positiva och leda till att individer känner sig välkomna och inkluderade i verksamheten. Andra normer kan däremot vara negativa och leda till att individer känner sig utanför och inte vill vara med i föreningen. Exempel på en norm kan vara att man förväntas klä sig eller se ut på ett visst sätt.

**Vilka positiva normer finns i
vår grupp/förening?**

.....

.....

.....

.....

.....

**Vilka negativa normer finns i
vår grupp/förening?**

.....

.....

.....

.....

.....

**Hur kan dessa normer få personer att vilja
eller inte vilja vara med i vår förening?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

RENT SPEL

Rent spel och ärlighet är en förutsättning för tävlande på lika villkor. Det innebär att följa överenskommelser och leva efter god etik och moral. Detta inkluderar bland annat att aktivt arbeta mot doping, matchfixing, osund ekonomi och annat fusk samt mot diskriminering, trakasserier, kränkningar och våld såväl på som utanför idrottsarenan.

Alla ska kunna idrotta och vara en del av Svensk Simidrott utan att riskera att utsättas för någon form av våld. För att skapa trygga idrottsmiljöer är det förebyggande arbetet viktigt.

Nedan finner du en checklista med punkter som bör finnas med i det förebyggande arbetet för att skapa en trygg idrottsmiljö.

- ☐ Vi arbetar med vår värdegrund.
- ☐ Vi har fastställt vem/vilka inom föreningen som medlemmar kan kontakta om värdegrunden bryts.
- ☐ Vi har en handlingsplan för att hantera avvikelser från värdegrunden.
- ☐ Vi har en rutin för att samla in begränsade registerutdrag för våra tränare/ledare.
- ☐ Vid anställning tar vi referenser.
- ☐ Vi vet vilka stödfunktioner som finns runt vår verksamhet, vart vi kan vända oss om något händer.
- ☐ Vi har en plan för hur vi utbildar vår verksamhet inom trygg idrott.

GRANSKA ERA MILJÖER

Granska de miljöer som finns i och runt er idrottsmiljö.
Fundera och besvara på nedanstående frågeställningar gällande hur du
upplever tryggheten i de miljöerna.

- Hur upplever du tryggheten i de olika miljöerna?
- Vad påverkar din upplevelse av tryggheten i de olika miljöerna?
- Hur kan du se till att värdegrunden efterlevs i de olika miljöerna?

Styrelserummet

.....

.....

.....

Bassängen

.....

.....

.....

På resande fot

.....

.....

.....

Internet och sociala medier

.....

.....

ARBETA MED VÄRDEGRUNDEN

För att värdegrunden ska vara mer än några ord på papper krävs det att den är levande. För att vara levande behöver den diskuteras och konkretiseras. Fundera och fyll i mallen utifrån vad de olika grundprinciperna betyder för dig och hur du visar det i konkreta handlingar i din föreningsledarroll.

Värdegrundsord	Betyder för mig att...	Jag visar detta genom att...
Glädje & Gemenskap		
Demokrati & Delaktighet		
Allas rätt att vara med		
Rent spel		

VAD SKA PRIORITERAS?

Efter genomgång av materialet,
lista vilka områden ni i
föreningen är bra på?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Efter genomgång av materialet,
lista vilka områden ni i
föreningen är mindre bra på?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vad kan vi göra för utveckla
det vi är bra på för att göra det
ännu bättre?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vad kan vi göra för att utveckla
de områden vi är mindre
bra på?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Baserat på det ni har kommit fram till att ni kan utveckla,
kom gemensamt överens om handlingar ni ska utföra i föreningen.

Status			
När ska det göras?			
Vem/vilka ansvarar?			
Vad ska vi göra?			

Utgiven 2025
Version 2

Svensk Simidrott
c/o Bauhaus Sickla
Sickla Allé 2-4
131 65 Nacka

